

KAM V OKOLÍ

Jihovýchodně od Corku leží přístav **Cobh**, který je spojen hned se dvěma velkými námořními katastrofami. V roce 1912 odrazil od zdejšího mola slavný oceánský parník Titanic při své první a zároveň poslední plavbě přes oceán. V cobhském přístavu tehdy 11. dubna přistoupilo ještě 123 pasažérů, tím se počet osob na palubě rozrostl na uctyhodných 2201. O čtyři dny později se loď potopila a tragédie ve studených vodách Atlantiku nepřežilo více než patnáct set pasažérů. Za tři roky, v květnu roku 1915, se irské pobřežní vody staly osudnými pro parník Lusitania. Po zásahu německým torpédem se loď s téměř dvěma tisíci pasažéry potopila do dvaceti minut. Zachránilo se jich pouze 764. Obě námořní katastrofy jsou v Cobhu patrné na první pohled: mrtví z Lusitanie se imaginárně potápějí pod hladinu na bronzovém pomníku na hlavním náměstí, místní bar Titanic (v budově, kde sídlila společnost White Star, která Titanic provozovala) zase nabízí výhled na staré molo nebo zachráněné předměty z Titanicu. Dominantou města, které patřilo mezi důležité přístavy již v 5. století, je neogotická katedrála svatého Colmana (St. Colman's) z období 1868 až 1919.

O něco východněji zamíří milovníci irské whiskey. V městečku **Midleton** je od roku 1825 jedna z nejznámějších palíren v zemi. Dnes zde sídlí návštěvnické centrum společnosti Jameson, ve kterém předvádějí výrobní tajemství třikrát destilované irské whiskey. Součástí expozice je největší kotlíkový destilační přístroj na světě, do něhož se v době jeho největší slávy vešlo 142 416 litrů a k jeho provozu bylo třeba samostatné místnosti. Západně od Corku patří mezi nejdůležitější centra přístav

Kinsale podél ústí řeky Bandon. Na konci 17. století se zmiňují kroniky o městu jako o nejdůležitějším přístavu v Evropě, hlavním artiklem bylo víno a sůl. Dnes je Kinsale vyhlášené kulinařskými festivaly a jachtařskými závody. V ulici Cork Street se nachází někdejší hrad Desmond Castle ze 16. století. V roce 1500 si ho jako rezidenci nechal postavit vévo-

Palírna whiskey v Midletonu

da z Desmondu. Později tu vzniklo vězení. Podle neštěstí, při kterém v roce 1747 uhořelo 54 vězňů, převážně francouzské národnosti, se hradu také říká Fench Prison (Francouzské vězení). Dnes tu sídlí mezinárodní muzeum vín. Jen několik stovek metrů jižně od kinsaleského nábrežního mola stojí jedna z největších vojenských pevností v Irsku. Pevnost Charles Fort vystavěl v letech 1678 až 1682 slavný architekt William Robinson na objednávku anglického krále Karla II. Přestože hvězdovitá pevnost, postavená na vysokých útesech, budí respekt i po třech stovkách let, dobylo ji hned v roce 1690 vojsko Viléma Oranžského. Až do roku 1922 zde sídlila britská posádka, dnes je veřejně přístupná od půlky dubna do půlky října.

slohu, dnes sídlí expozice irských malířů a sochařů. Mezi nejceněnější díla patří plátna Jacka B. Yeatse. Budovy se téměř dotýká stavba, která vznikla o dobrých dvě stě let později. V roce 1966 vystavěl na nábreží netradiční skleněnou kostku architekt Scott Tallon Walker. Je od ní skvělý pohled přes řeku Lee na severní břeh Corku, kde leží čtvrť Shandon

Býval kdysi pupkem města. Stávala zde původní pevnost, sídlily zde důležité instituce a stěhovali se sem majetní měšťané. Dnes je všechno jinak, centrum města je zase zpátky mezi rameny řeky Lee a shandonské výstavní viktorianské stavby jen smutně přihlížejí, jak se proudy turistů valí dolním městem a na Shandon už jim nezbyvá při prohlídce moc času.

A přitom má tato čtvrť stále co nabídnout. Nacházejí se zde hned tři dominanty města. Kostel svatě Anny s nepřehlédnutelnou věží. Její základ je vystavěn z červeného pískovce, terasovitý vršek katedrály zase z bílého vápence. Zlatá korouhev je vyvedena ve tvaru lososa. Čtyři věžní hodiny byly v minulosti častým terčem posměchu, dokonce si vysloužily přezdívku lhář se čtyřmi tvářemi. Ještě donedávna totiž každý ciferník ukazoval nepatrně jiný čas. I místní zvony, které je možné za úplatu rozezvučet, mají tradici. Na jejich počest složil

Francis S. Mahony slavnou píseň Zvony ze Shandonu. O něco jižněji se tyčí věž kláštera svatě Marie z rudého pískovce s bílými ornamenty. A přímo pod zvonici kláštera stojí nejmajestnější budova severního břehu řeky Lee. Dominikánský kostel s šesti vysokými bílými jónskými sloupy stojí na nábreží Pope's Quay již od třicátých let 19. století a podílel se na něm architekt Kearns Deane. Impozantnímu interiéru vévodí šestnáct vysokých sloupů. Oltář nesou čtyři rudé sloupy z leštěné aberdeenské žuly, každý je 3,5 metru vysoký.

A zase na druhý břeh

Turistům většinou stačí, když si shandonské dominanty prohlédnou z opačného břehu řeky Lee. Třeba z nábreží Coal Quay, které je pověstné především ranními trhy pod otevřeným nebem. Dostat zde lze téměř vše. Od čerstvé zeleniny a ovoce až po obnošené oblečení.

A ještě jedna budova ve městě stojí za malou procházku. Nachází se ve čtvrti Sunday's Well. Jedná se totiž o budovu místního vězení – City Gaol. Dnes už v ní ale žádní trestanci nejsou, sídlí zde muzeum, které připomíná špatné podmínky vězňů v 19. století. Součástí budovy je i muzeum rozhlasu. ●

JAN PERGLER

jan.pergler@economia.cz

FOTO: JAN PERGLER

Moderní budova opery bude letos hostit významné akce.